

T.C.
HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI
Muhasebat ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 57761329-220.01-E.60834
Konu : Emekli İkramesinin Geri Alınması

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : 15.04.2019 tarihli ve 10903426-841.99-E.7549436 sayılı yazınız.

İlgi yazı eki Bakanlığınız Personel Genel Müdürlüğünün 11.04.2018 tarihli ve 7357720 sayılı yazısında; Kütahya İli ----- öğretmen olarak görev yapmaktayken kamu görevinden uzaklaştırılan ve bu süreçte kendi isteği ile emekliye ayrılıp daha sonra kamu görevinden çıkarılan ----- Olağanüstü Hal İşlemleri Komisyonu kararı doğrultusunda kamu görevine döndürüldüğü ve emeklilik işlemlerinin iptal edilerek yeniden göreve başladığından bahisle; ilgiliye ödenmiş olan emekli ikramiyesinin tahsil edilip edilmeyeceğine ilişkin tereddüde düşüldüğü belirtilerek, ilgiliye ödenmiş olan emekli ikramiyesinin tahsil edilip edilmeyeceği, tahsil edilecekse faiz işletilip işletilmeyeceği ile söz konusu tutarın nereye yatırılacağı hususunda Bakanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerinin kamu idarelerinin mali hizmetler birimleri tarafından yürütüleceği belirtilmektedir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun 77 nci maddesinde; haklı bir sebep olmaksızın bir başkasının malvarlığından veya emeğinden zenginleşenin bu zenginleşmeyi geri vermekle yükümlü olduğu ve 117 nci maddesinde de muaccel bir borcun borçlusunun, alacaklının ihtarıyla temerrüde düşeceği, haksız fiilde fiilin işlendiği, sebepsiz zenginleşmede ise zenginleşmenin gerçekleştiği tarihte borçlu temerrüde düşmüş olacağı, ancak sebepsiz zenginleşenin iyiniyetli olduğu hâllerde temerrüt için bildirim şart olduğu hükümleri yer almaktadır.

Ayrıca, emekli ikramiyelerinin geri alınmasına ilişkin Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün bir örneği ekte gönderilen 02/11/2018 tarihli ve 23874 sayılı görüş yazısında da; SGK' nın 24/3/2011 tarihli ve 2011-32 sayılı Dış Genelgesinin 14 üncü maddesinden bahisle "... Ancak, güncel mevzuat gereği bir yargı kararı olmadıkça emeklilik işlemi yargı kararıyla iptal edilenlerin emekli ikramiyesi almasına esas olan işlem ortadan

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.

kalktığı için, emekli ikramiyesinin ilgisinden tahsili gerekmekte olduğu, SGK tarafından hazırlanan Genelgeler ile ilgililerin kurumları tarafından iade işlemlerinin yapılması gerekliliği açıkça belirtilmiştir....

İş bu hüküm doğrultusunda, görevine iade edildiği için emekli ikramiyesini iade yükümlüsü olan personele ilişkin olarak; iade işlemlerine esas alınacak talimatın tarihi itibarıyla emeklilik başvurusu yaparak emekli statüsüne girmiş olanlar hakkında takas yönteminin değerlendirilebileceği, nitekim bu kapsamlı takas işleminin süreci basitleştirmesi yanında mahkeme kararı ile yersiz ödeme haline gelen emekli ikramiyesinin tahsili sorununu ve riskini de ortadan kaldıracığı mütalaa edilmiştir. ... SGK Genelgeleri çerçevesinde tahsilat işlemlerinin ivedilikle başlatılması gerektiği değerlendirilmiştir." denilmektedir.

Diğer taraftan, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 24/03/2011 tarihli ve 2011/32 sayılı Dış Genelgesinin 14-a maddesinde, "Res'en emekliye sevk edilenlerden emeklilik işlemleri idari yargı kararı ile iptal edilenlerin emekli sıfatı ortadan kalktığından kendisine Kurumumuzca yapılan ikramiye ödemesinin hukuki dayanağı ortadan kalkmaktadır. Bu nedenle ilgililerin göreve başlatılmaları sırasında söz konusu ikramiyenin kurumlarca kendilerinden geri istenilmesi gerekmektedir." esası yer almaktadır.

Yine, SGK'nın 30/04/2014 tarihli ve 2014/15 sayılı Dış Genelgesinde de; *"Ayrıca, emekliye sevk onayı gönderilenler hakkında emekli ikramiyesi tahakkuku yapıp ödenmesi sonrasında Kurumları tarafından "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezası aldığı yönünde bildirimde bulunulması halinde, ödenen emekli ikramiyesi tutarının emeklilik onayı veren kurum tarafından ilgililerden tahsil edilmesi gerekmektedir."* denilmektedir.

Buna göre, söz konusu emekli ikramiyesinin Kurumlarınca, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebileceği, iyi niyetli borçluların temerrüde düşürülmesi gerektiğinden idare tarafından borç bildiriminde bulunarak bildirimde süre belirlenmişse bu sürenin son gününü takip eden günün faiz başlangıç tarihi olarak alınabileceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca, yapılan tahsilatın genel bütçeye gelir kaydedilerek, emekli keseneğinin ilgili kişiden tahsil edilip genel bütçeye gelir kaydedildiğine ilişkin olarak SGK' ya bilgi verilmesi önem arz etmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Yunus ELİTAŞ
Bakan a.
Genel Müdür V.

Ek : BAHUM' un görüşü (3 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu çerçevesinde güvenli elektronik imzalı aslı ile aynıdır.